

EBOOKBKMT.COM

HỖ TRỢ TÀI LIỆU HỌC TẬP

AN TOÀN VÀ BẢO MẬT THÔNG TIN

BÀI TẬP

MÃ HOÁ VÀ GIẢI MÃ CƠ BẢN

PHẦN 1: CÁC PHƯƠNG PHÁP MÃ HOÁ CỔ ĐIỂN

Mã hóa dịch vòng Caesar

$$P = C = K = Z_n$$

$$e_k(x) = (x+k) \bmod n$$

$$d_k(y) = (y-k) \bmod n$$

Câu 1: Cho $k=17$, $X = \text{ATTACK}$. Hãy thực hiện mã hóa bằng Caesar theo Z_{26} .

$X = \text{ATTACK} = (0, 19, 19, 0, 2, 10)$ $K=17$

$$y_1 = e_k(x_1) = (x_1 + k) \bmod n = (0+17) \bmod 26 = 17 \quad y_4 = y_1 = 17$$

$$y_2 = (19+17) \bmod 26 = 10$$

$$y_5 = (2+17) \bmod 26 = 19$$

$$y_3 = y_2 = 10$$

$$y_6 = (10+17) \bmod 26 = 1$$

Bản mã: $Y = (y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6) = (17, 10, 10, 17, 19, 1) = \text{RKKRTB}$

Câu 2: Cho $K = 12$, cho bản mã $Y = \text{ZAFTUZSUYBAEEUNXQ}$. Giải mã dữ liệu và cho ra bản rõ theo mã dịch vòng Caesar

$K = 12, n = 26, Y = \text{ZAFTUZSUYBAEEUNXQ} = (25, 0, 5, 19, 20, 25, 18, 20, 24, 1, 0, 4, 4, 20, 13, 23, 16)$

Giải mã: Ta có $x = d_k(y) = (y-k) \bmod n$

$x_1 = d_k(y_1) = (y_1 - k) \bmod n = (25 - 12) \bmod 26 = 13 \Rightarrow N$	$x_9 = (24 - 12) \bmod 26 = 12 \Rightarrow M$
$x_2 = (0 - 12) \bmod 26 = 14 \Rightarrow O$	$x_{10} = (1 - 12) \bmod 26 = 15 \Rightarrow P$
$x_3 = (5 - 12) \bmod 26 = 19 \Rightarrow T$	$x_{11} = (0 - 12) \bmod 26 = 14 \Rightarrow O$
$x_4 = (19 - 12) \bmod 26 = 7 \Rightarrow H$	$x_{12} = (4 - 12) \bmod 26 = 18 \Rightarrow S$
$x_5 = (20 - 12) \bmod 26 = 8 \Rightarrow I$	$x_{13} = (4 - 12) \bmod 26 = 18 \Rightarrow S$
$x_6 = (25 - 12) \bmod 26 = 13 \Rightarrow N$	$x_{14} = (20 - 12) \bmod 26 = 8 \Rightarrow I$
$x_7 = (18 - 12) \bmod 26 = 6 \Rightarrow G$	$x_{15} = (13 - 12) \bmod 26 = 1 \Rightarrow B$
$x_8 = (20 - 12) \bmod 26 = 8 \Rightarrow I$	$x_{16} = (23 - 12) \bmod 26 = 11 \Rightarrow L$
	$x_{17} = (16 - 12) \bmod 26 = 4 \Rightarrow E$

Bản rõ: $X = \text{NOTHING IMPOSSIBLE}$

Câu 3: Phá mã bản mã sau (Caesar): $Y = \text{CSYEVI XIVQMREXIH}$ \mathbb{Z}_{26}

Theo mã hóa Caesar có phương pháp mã hóa và giải mã là phép cộng trừ modulo

26. Ta có thể thử tất cả 25 trường hợp của k như sau:

K	PlainText	K	PlainText
1	BRXDUHWHUPLQDWHG	14	OEKQHUJUHCYDQJUT
2	AQWCTGVGTOKPCVGF	15	NDJPGTITGBXCPITS
3	ZPVBSFUFSNJOBUE	16	MCIOFSHSFAWBOHSR
4	<i>YOUARETERMINATED</i>	17	LBHNERGREZVANRQ
5	XNTZQDSDQLHMZSDC	18	KAGMDQFQDYUZMFQP
6	WMSYPCRCPKGLYRCB	19	JZFLCPEPCXTYLEPO
7	VLRXOBQBOJFKXQBA	20	IYEKBODOBWSXKDON
8	UKQWNAPANIEJWPAZ	21	HXDJANCNAVVRWJCNM
9	TJPMZOMHDI VOZY	22	GWCIZMBMZUQVIBML
10	SIOULYNYLGCHUNYX	23	FVBHYLALYTPUHALK
11	RHNTKXMXKFBGTMXW	24	EUAGXKZKXSOTGZKJ
12	QGMSJWLWJEA FSLWV	25	DTZFWJYJWRNSFYJI
13	PFLRIVKVIDZERKVU		

Trong 25 trường hợp trên, chỉ có trường hợp $k=4$ thì bản giải mã tương ứng là có ý nghĩa. Do đó bản rõ ban đầu là: *YOUARETERMINATED*

Câu 4: Bản rõ “HEL PME” được mã hóa thành bản mã “DAHLIA”. Hãy tìm K biết bản mã được hình thành theo Caesar thuộc \mathbb{Z}_{26}

$$X = \text{HEL PME} = (7, 4, 11, 15, 12, 4) \quad Y = \text{DAHLIA} = (3, 0, 7, 11, 8, 0)$$

Theo hàm mã hóa có:

$$y_1 = e(x_1) = (x_1 + k) \bmod 26$$

$$\Rightarrow 3 = (7 + k) \bmod 26 \Leftrightarrow (7+k) = i \cdot 26 + 3 \quad (i \in \mathbb{N}, k = 1..25)$$

$$\Rightarrow k = 22$$

Mã hóa Affine

Cho $P = C = Z_n$, $K = \{(a, b), \text{thuộc } Z_n^*Z_n \text{ với } \text{GCD}(a, n) = 1\}$

$$e_k(x) = (ax + b) \bmod n$$

$$d_k(y) = (a^{-1} * (y - b)) \bmod n$$

Điều kiện: e_k phải là song ánh: $\forall y \in Z_n, \exists! x \in Z_n, ax + b \equiv y \pmod{n}$

a và n là 2 số nguyên tố cùng nhau: $\text{GCD}(a, n) = 1$

Chú ý: Khi $a=1$ ta có mã dịch vòng Caesar

Với $n=26$, $a = \{3, 5, 7, 9, 11, 15, 17, 19, 21, 23, 25\}$

Câu 1: Cho bản rõ $X = \text{ATTACK}$, mã hóa Affine trên Z_{26} với $K = (5, 3)$

$X = \text{ATTACK} = (0, 19, 19, 0, 2, 10)$, $K = (a, b) = (5, 3)$, $n=26$

Mã hóa:

$$y_1 = e_k(x_1) = (ax_1 + b) \bmod n = (5*0 + 3) \bmod 26 = 3$$

$$y_2 = e_k(x_2) = (ax_2 + b) \bmod n = (5*19 + 3) \bmod 26 = 20$$

$$y_3 = e_k(x_3) = (ax_3 + b) \bmod n = (5*19 + 3) \bmod 26 = 20$$

$$y_4 = e_k(x_4) = (ax_4 + b) \bmod n = (5*0 + 3) \bmod 26 = 3$$

$$y_5 = e_k(x_5) = (ax_5 + b) \bmod n = (5*2 + 3) \bmod 26 = 13$$

$$y_6 = e_k(x_6) = (ax_6 + b) \bmod n = (5*10 + 3) \bmod 26 = 1$$

Bản mã: $Y = (y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6) = (3, 20, 20, 3, 13, 1) = \text{DUUDNB}$

Câu 2: Hãy giải mã thông điệp “AXG” bằng hệ mã Affine với $K = (a, b) = (7, 3)$ trên Z_{26}

$Y = \text{AXG} = (0, 23, 6)$ $K = (a, b) = (7, 3)$, $n = 26$

Giải mã:

$$x_1 = d_k(y_1) = a^{-1}(y_1 - b) \bmod n = 7^{-1}(0 - 3) \bmod 26$$

$$= (7^{-1} \bmod 26 * (-3) \bmod 26) \bmod 26 = (15 * 23) \bmod 26 = 7$$

$$x_2 = d_k(y_2) = a^{-1}(y_2 - b) \bmod n = 7^{-1}(23 - 3) \bmod 26$$

$$= (7^{-1} \bmod 26 * 20 \bmod 26) \bmod 26 = (15 * 20) \bmod 26 = 14$$

$$x_3 = d_k(y_3) = a^{-1}(y_3 - b) \bmod n = 7^{-1}(6 - 3) \bmod 26$$

$$= (7^{-1} \bmod 26 * 3 \bmod 26) \bmod 26 = (15 * 3) \bmod 26 = 19$$

Bản rõ: $X = (x_1, x_2, x_3) = (7, 14, 19) = \text{HOT}$

Tính $7^{-1} \bmod 26$

Cho $r_0 = 26, r_1 = 7, r_i = r_{i+1} * q_{i+1} + r_{i+2}$

$s_0 = 1, s_1 = 0, s_i = s_{i-2} - q_{i-1} * s_{i-1}, t_0 = 0, t_1 = 1, t_i = t_{i-2} - q_{i-1} * t_{i-1}$

Thuật toán Euclide mở rộng được biểu diễn qua bảng sau:

Bước	r_i	q_{i+1}	r_{i+1}	r_{i+2}	s_i	t_i
0	26	3	7	5	1	0
1	7	1	5	2	0	1
2	5	2	2	1	1	-3
3	2	2	1	0	-1	4
4					3	-11

Kiểm tra: $r_0 * s + r_1 * t = \text{GCD}(r_0, r_1) = 1$

$$\Rightarrow 7^{-1} \bmod 26 = (-11) \bmod 26 = -11 + 26 = 15$$

Hệ mã hóa Vigenere

Cho m là một số nguyên dương cố định nào đó. Định nghĩa $P = C = K = (Z_n)^m$.

Với khoá $K = (k_1, k_2, \dots, k_m)$ ta xác định :

$$e_K(x_1, x_2, \dots, x_m) = \{(x_1 + k_1) \bmod n, \dots, (x_m + k_m) \bmod n\}$$

$$d_K(y_1, y_2, \dots, y_m) = \{(y_1 - k_1) \bmod n, \dots, (y_m - k_m) \bmod n\}$$

Với x, y thuộc $(Z_n)^m$

Câu 1: Giả sử $m = 6$ và từ khoá là CIPHER. Từ khoá này tương ứng với dãy số $K = (2, 8, 15, 4, 17)$. Giả sử bản rõ là xâu: “thiscryptosystemisnotsecure”

19	7	8	18	2	17	24	15	19	14	18	24
2	8	15	7	4	17	2	8	15	7	4	17
21	15	23	25	6	8	0	23	8	21	22	15
18	19	4	12	8	18	13	14	19	18	4	2
2	8	15	7	4	17	2	8	15	7	4	17
20	1	19	19	12	9	15	22	8	15	8	19
20	17	4									
2	8	15									
22	25	19									

Bởi vậy, dãy ký tự tương ứng của xâu bản mã sẽ là:

V P X Z G I A X I V W P U B T T M J P W I Z I T W Z T

Câu 2: Giải mã bản mã sau, giả sử mã hóa Vigenere được sử dụng với từ khóa là LEG: Y = “PBVWEOYEZTST”

$Y = \text{"PBVWEOYEZTST"} = (15, 1, 21, 22, 4, 14, 24, 4, 25, 19, 18, 19)$

$K = \text{"LEG"} = (11, 4, 6)$

15	1	21	22	4	14
11	4	6	11	4	6
4	23	15	11	0	8
E	X	P	L	A	I
24	4	25	19	18	19
11	4	6	11	4	6
13	0	19	8	14	13
N	A	T	I	0	N

Bản rõ $X = \text{EXPLANATION}$

Câu 3: Xét phương pháp Vigenere. Biết bản mã “PVRLHFMJCRNFKKW” có bản rõ tương ứng là “networksecurity”. Hãy tìm khóa K.

$X = \text{networksecurity} = (13, 4, 19, 22, 14, 17, 10, 18, 4, 2, 20, 17, 8, 19, 24)$

$Y = \text{PVRLHFMJCRNFKKW} = (15, 21, 17, 11, 7, 5, 12, 9, 2, 17, 13, 5, 10, 10, 22)$

Theo thuật toán Vigenere trên Z_{26} ta có hàm mã hóa:

$y_i = e_K(x_i) = (x_i + k_i) \bmod 26 \Rightarrow k_i = (y_i - x_i) \bmod 26$ Ta có bảng:

X	13	4	19	22	14	17	10	18	4	2	20	17	8	19	24
Y	15	21	17	11	7	5	12	9	2	17	13	5	10	10	22
K	2	17	24	15	19	14	2	17	24	15	19	14	2	17	24
K(Z26)	C	R	Y	P	T	O	C	R	Y	P	T	O	C	R	Y

Vậy từ khóa là CRYPTO

Phương pháp mã hóa HILL

Cho m là một số nguyên dương cố định. Cho $P = C = (Z_n)^m$ và K là tập hợp các ma trận khả nghịch $m \times m$, với một khóa $k \in K$ ta xác định:

$$e_k(x) = x * K$$

$$d_k(y) = yK^{-1}$$

<p>*Cách tìm ma trận nghịch đảo K^{-1} (với $m=2$)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tính $\det(K) = \begin{vmatrix} a & b \\ c & d \end{vmatrix} = ad - bc$ - Tìm phần bù ma trận K: $P_K = \begin{pmatrix} d & -b \\ -c & a \end{pmatrix}$ - Tính ma trận nghịch đảo: $K^{-1} = (\det(K))^{-1} * P_K$ 	<p>Với m bất kỳ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tính $\det(K)$: Tổng các tích chéo chính trừ tổng tích chéo phụ. - Tìm bù: Sử dụng phụ đại số C^T
---	--

Câu 1: Hệ mã hóa Hill, $m=2$, Z_{26} . Mã hóa xâu $P = \text{"HELP"}$ với $K = \begin{pmatrix} 3 & 3 \\ 2 & 5 \end{pmatrix}$

- Mã hóa:

$$P = \text{HELP} = \{P_1 = HE = (7, 4) \mid P_2 = LP = (11, 15)\}$$

$$C_1 = e_k(P_1) = P_1 \times K = (7 \ 4) \begin{pmatrix} 3 & 3 \\ 2 & 5 \end{pmatrix} = (3 \ 15) = DP$$

$$C_2 = e_k(P_2) = P_2 \times K = (11 \ 15) \begin{pmatrix} 3 & 3 \\ 2 & 5 \end{pmatrix} = (11 \ 4) = LE$$

\Rightarrow Bản mã: $C = \text{DPLE}$

Câu 2: Cho hệ mã hóa Hill có $m=2$ vành Z_{26} , ma trận khóa $K = \begin{pmatrix} 12 & 5 \\ 3 & 7 \end{pmatrix}$.

Hãy giải mã xâu $C = \text{"GJFC"}$

- Giải mã:

$$C = \text{GJFC} = \{C_1 = GJ = (6, 9) \mid C_2 = FC = (5, 2)\}$$

* Tìm ma trận nghịch đảo K^{-1} với $K = \begin{pmatrix} 12 & 5 \\ 3 & 7 \end{pmatrix}$

- Ta có $\det(K) = (12 \cdot 7 - 5 \cdot 3) \bmod 26 = 17$

- Do $\text{GCD}(17, 26) = 1$ nên theo thuật toán Euclide mở rộng ta tính $\det(K)^{-1} = 23$ theo bảng sau:

Tính $17^{-1} \bmod 26$

Cho $r_0 = 26, r_1 = 17, r_i = r_{i+1} * q_{i+1} + r_{i+2}$

$s_0 = 1, s_1 = 0, s_i = s_{i-2} - q_{i-1} * s_{i-1}, t_0 = 0, t_1 = 1, t_i = t_{i-2} - q_{i-1} * t_{i-1}$

Thuật toán Euclide mở rộng được biểu diễn qua bảng sau:

Bước	r_i	q_{i+1}	r_{i+1}	r_{i+2}	s_i	t_i
0	26	1	17	9	1	0
1	17	1	9	8	0	1
2	9	1	8	1	1	-1
3	8	8	1	0	-1	2
4					2	-3

Kiểm tra: $r_0 * s + r_1 * t = \text{GCD}(r_0, r_1) = 1$

$\Rightarrow 17^{-1} \bmod 26 = (-3) \bmod 26 = -3 + 26 = 23$

- Phần bù ma trận K: $P_K = (7 \ -5 \ -3 \ 12)$

- Khóa nghịch đảo: $K^{-1} = \text{Det}(K)^{-1} \times P_K = 23 \times (7 \ -5 \ -3 \ 12) = (5 \ 15 \ 9 \ 16) \bmod 26$

$$P_1 = e_k(C_1) = C_1 \times K = (6 \ 9)(5 \ 15 \ 9 \ 16) = (7 \ 0) = HA$$

$$P_2 = e_k(C_2) = C_2 \times K = (5 \ 2)(5 \ 15 \ 9 \ 16) = (17 \ 3) = RD$$

\Rightarrow Bản rõ: P = HARD

Hệ mã hóa dòng (Stream Cipher)

Mật mã dòng là một bộ (P, C, K, L, F, E, D) thỏa mãn được các điều kiện sau:

1. P là một tập hữu hạn các bản rõ có thể.
2. C là tập hữu hạn các bản mã có thể.
3. K là tập hữu hạn các khoá có thể (không gian khoá)
4. L là tập hữu hạn các bộ chữ của dòng khoá.
5. $F = (f_1 f_2 \dots)$ là bộ tạo dòng khoá. Với $i \geq 1, f_i : K \times P^{i-1} \rightarrow L$
6. Với mỗi $z \in L$ có một quy tắc mã $e_z \in E$ và một quy tắc giải mã tương ứng $d_z \in D$. $e_z : P \rightarrow C$ và $d_z : C \rightarrow P$ là các hàm thỏa mãn $d_z(e_z(x)) = x$ với mọi bản rõ $x \in P$.

Các mã dòng thường được mô tả trong các bộ chữ nhị phân tức là $P = C = L = Z_2$.

Trong trường hợp này, các phép toán mã và giải mã là phép cộng theo modulo 2.

$$y_i = e_{z_i}(x_i) = x_i + z_i \text{ mod } 2$$

$$x_i = d_{z_i}(y_i) = y_i + z_i \text{ mod } 2$$

Câu 1: Mã hóa ký tự 'A' bởi Alice

Ký tự 'A' trong bảng mã ASCII được tương ứng với mã $65_{10} = 1000001_2$ được mã hóa bởi hệ khóa $z_1, \dots, z_7 = 0101101$

Hàm mã hóa:

Plaintext x_i	1000001 = 'A' (ASCII symbol)
Key stream z_i	0101101
Ciphertext y_i	1101100 = 'I' (ASCII symbol)

Hàm giải mã:

Ciphertext y_i	1101100 = 'I' (ASCII symbol)
Key stream z_i	0101101
Plaintext x_i	1000001 = 'A' (ASCII symbol)

Mã hóa One-Time Pad (OTP)

Trong hệ mã hóa OTP ta có: $|P|=|C|=|K|$ với $x_i, y_i, k_i \in \{0, 1\}$

$$\text{Encrypt: } e_{k_i}(x_i) = x_i + k_i \bmod 2$$

$$\text{Decrypt: } d_{k_i}(y_i) = y_i + k_i \bmod 2$$

Để có thể đạt được mức độ bảo mật của OTP, tất cả những điều kiện sau phải được thỏa mãn:

- ✓ Độ dài của chìa khóa phải đúng bằng độ dài văn bản cần mã hóa.
- ✓ Chìa khóa chỉ được dùng một lần.
- ✓ Chìa khóa phải là một số ngẫu nhiên thực.

PHẦN 2: HỆ MÃ HOÁ KHOÁ CÔNG KHAI

Hệ mã hóa công khai RSA

Bước 1: Tạo khóa

1. Chọn 2 số nguyên tố lớn ngẫu nhiên p và q và tính $n = pq$. Cần chọn p và q sao cho $M < 2^{i-1} < n < 2^i$. Với $i = 1024$ thì n là một số nguyên khoảng 309 chữ số.
2. Tính số làm modulo hệ thống: $n = pq$ và $\phi(n) = (p-1)(q-1) = \phi(pq)$
3. Chọn ngẫu nhiên khóa mã hóa b : $\{1 < b < \phi(n) \mid \text{GCD}(b, \phi(n)) = 1\}$
4. Giải phương trình để tìm khóa giải mã a : $a = b^{-1} \bmod \phi(n)$ – Euclide mở rộng. Tức $b * a = 1 \bmod \phi(n)$ với $0 \leq a \leq \phi(n)$
5. Khóa công khai (mã hóa): $K_{\text{publish}} = \{b, n\}$
6. Khóa bí mật (giải mã): $K_{\text{private}} = \{a, p, q\}$

Bước 2: Mã hóa với $K_{\text{publish}} = \{b, n\}$

$$y = e_{K_{\text{pub}}}(x) = x^b \bmod n$$

$$x \in Z_n = \{0, 1, \dots, n-1\}$$

Bước 3: Giải mã với $K_{\text{private}} = \{a, p, q\}$

$$x = d_{K_{\text{pri}}}(y) = y^a \bmod n$$

Alice gửi dữ liệu cho	Bob
$x=4$ / $K_{\text{pu}}=\{b,n\} = \{3,33\} \leftarrow \text{Bob}$ $y = x^b \bmod n = 4^3 \bmod 33 = 31$	<ol style="list-style-type: none"> 1. Choose $p=3, q=11$ 2. $n=pq=33, N=20$ 3. Choose $b=3, \text{GCD}(20,3)=1$ 4. $a = b^{-1} \bmod N = 3^{-1} \bmod 20 = 7 \Rightarrow K_{\text{pri}}$ $A \Rightarrow y = 31$ / $K_{\text{pri}}=\{a,p,q\}=\{7,3,11\}$ $x=y^a \bmod n = 31^7 \bmod 33 = 4$

Câu 1: Cho hệ mã hóa RSA với $p=5, q=7, b=5$

- Hãy tìm khóa công khai K_{pub} và khóa bí mật K_{pri}
- Hãy thực hiện mã hóa chuỗi “secure” và giải mã ngược lại bản mã có được.

a. Tạo khoá

- $p = 5, q = 7, b = 5$
- Modulo hệ thống $n = pq = 5 \cdot 7 = 35$. $\phi(n) = \phi(pq) = (p-1)(q-1) = 24$
- Tìm $a = b^{-1} \bmod \phi(n) = 5^{-1} \bmod 24 = 5$
- $K_{pub} = \{b, n\} = \{5, 35\}$
- $K_{pri} = \{a, p, q\} = \{5, 5, 7\}$

b. Mã hóa $X = \text{“Secure”}$ với $K_{pub} = \{b, n\} = \{5, 35\}$

$$x_1 = S = 18 \Rightarrow y_1 = e_{K_{pub}}(x_1) = x_1^b \bmod n = 18^5 \bmod 35 = 23 \text{ (Bình phương \& nhân)}$$

$$x_2 = E = 4 \Rightarrow y_2 = x_2^b \bmod n = 4^5 \bmod 35 = 9$$

$$x_3 = C = 2 \Rightarrow y_3 = 2^5 \bmod 35 = 32$$

$$x_4 = U = 20 \Rightarrow y_4 = 20^5 \bmod 35 = 20$$

$$x_5 = R = 17 \Rightarrow y_5 = 17^5 \bmod 35 = 12$$

$$x_6 = E = 4 \Rightarrow y_6 = 4^5 \bmod 35 = 9$$

$$Y = \text{“XJGUMJ”}$$

c. Giải mã $Y = \text{“XJGUMJ”} = \{23, 9, 32, 20, 12, 9\}$ với $K_{pri} = \{a, p, q\} = \{5, 5, 7\}$

$$n = pq = 35$$

$$x_1 = d_{K_{pri}}(y_1) = y_1^a \bmod n = 23^5 \bmod 35 = 18 \quad x_4 = 20^5 \bmod 35 = 20$$

$$x_2 = 9^5 \bmod 35 = 4 \quad x_5 = 12^5 \bmod 35 = 17$$

$$x_3 = 32^5 \bmod 35 = 2 \quad x_6 = 9^5 \bmod 35 = 4$$

$$\Rightarrow \text{Bản rõ } X = \text{“SECURE”}$$

Câu 2: Cho hệ mã hóa RSA có $p = 103$, $q = 113$, $b = 71$. Hãy tìm khóa công khai K_{pub} và khóa bí mật K_{pri} của hệ mã trên. Sau đó mã hóa thông điệp $X = 1102$ và giải mã ngược lại kết quả nhận được.

- Tạo khóa:

1. Hai số nguyên tố: $p = 103$, $q = 113$ (TM)
2. Modulo hệ thống: $n = pq = 103 \cdot 113 = 11639$,

$$\phi(n) = \phi(pq) = (p - 1)(q - 1) = (103 - 1)(113 - 1) = 11424$$
3. Khóa mã hóa $b = 71$ thỏa mãn: $\{1 < b < \phi(n) \text{ (TM)} \text{ } GCD(b, \phi(n) = 1 \text{ (TM)}$
4. Tìm khóa giải mã: $a = b^{-1} \bmod \phi(n) = 71^{-1} \bmod 11424 = 9815$

Theo thuật toán Euclide mở rộng tính $71^{-1} \bmod 11424$ với $r_0 = 11424$, $r_1 = 71$, $r_i = r_{i+1} \cdot q_{i+1} + r_{i+2}$, $s_0 = 1$, $s_1 = 0$, $s_i = s_{i-2} - q_{i-1} \cdot s_{i-1}$, $t_0 = 0$, $t_1 = 1$, $t_i = t_{i-2} - q_{i-1} \cdot t_{i-1}$. Thuật toán được biểu diễn qua bảng sau:

Bước	r_i	q_{i+1}	r_{i+1}	r_{i+2}	s_i	t_i
0	11424	160	71	64	1	0
1	71	1	64	7	0	1
2	64	9	7	1	1	-160
3	7	7	1	0	-1	161
4	1				10	-1609

Vậy $71^{-1} \bmod 11424 \equiv (-1609) \bmod 11424 = -1609 + 11424 = 9815$

5. Khóa công khai $K_{pub} = \{b, n\} = \{71, 11639\}$
6. Khóa bí mật $K_{pri} = \{a, p, q\} = \{9815, 103, 113\}$

- Mã hóa $X = 1102$ với $K_{pub} = \{b, n\} = \{71, 11639\}$

$$x = 1102 \Rightarrow y = e_{K_{pub}}(x) = x^b \bmod n = 1102^{71} \bmod 11639 = 2345$$

\Rightarrow Bản mã $Y = 2345$

Theo thuật toán Bình phương và nhân tính $1102^{71} \bmod 11639 = 2345$ với $x = 1102$, $k = 71 = 1000111$, $n = 11639$. Khởi tạo $p = 1$ thuật toán được biểu diễn qua bảng:

b[i]	p=p*p	p(mod n)	p=p*x	p(mod n)
1	1	1	1102	1102
0	1214404	3948	-	3948
0	15586704	2083	-	2083
0	4338889	9181	-	9181
1	84290761	1123	1237546	3812
1	14531344	5872	6470944	11299
1	127667401	10849	11955598	2345

- Giải mã $Y = 2345$ với $K_{pri} = \{a, p, q\} = \{9815, 103, 113\}$. Tính $n = pq = 11639$

$$x = d_{K_{pri}}(y) = y^a \bmod n = 2345^{9815} \bmod 11639 = 1102$$

\Rightarrow Bản rõ $X = 1102$

Theo thuật toán Bình phương và nhân tính $2345^{9815} \bmod 11639 = 1102$ với $x = 2345$, $k = 11639 = 10011001010111$, $n = 11639$. Khởi tạo $p = 1$ thuật toán được biểu diễn qua bảng sau:

b[i]	p=p*p	p(mod n)	p=p*x	p(mod n)
1	1	1	2345	2345
0	5499025	5417	-	5417
0	29343889	1970	-	1970
1	3880900	5113	11989985	1815
1	3294225	388	909860	2018
0	4072324	10313	-	10313
0	106357969	787	-	787
1	619369	2502	5867190	1134
0	1285956	5666	-	5666
1	32103556	3194	7489930	6053
0	36638809	10876	-	10876
1	118287376	219	513555	1439
1	2070721	10618	24899210	3389
1	11485321	9267	21731115	1102

Hệ mật mã ElGamal

Bước 1: Tạo khóa

- Cho p là một số nguyên tố sao cho bài toán logarit rời rạc trong Z_p là khó giải.
- Chọn phần tử nguyên thủy $\alpha \in Z_p^*$
- Chọn $a \in \{2, 3, \dots, p-2\}$ là khóa bí mật thứ nhất (Khóa người nhận, giải mã)
- Tính $\beta = \alpha^a \bmod p$.
- Khi đó: $K_{pub} = (p, \alpha, \beta)$ gọi là khóa công khai, và $K_{pri} = (a)$ là khóa bí mật.

Bước 2: Xây dựng hàm mã hóa dữ liệu

- Chọn 1 số ngẫu nhiên bí mật $k \in Z_{p-1}$, Ta xác định: $k \in Z_{p-1} = \{0, 1, \dots, p-2\}$
- Định nghĩa: $e_{K_{pub}}(x, k) = (y_1, y_2)$ với $y_1 = \alpha^k \bmod p$ và $y_2 = x\beta^k \bmod p$

Bước 3: Giải mã

Với $y_1, y_2 \in Z_p^*$ ta xác định: $d_{K_{pri}}(y_1, y_2) = y_2(y_1^a)^{-1} \bmod p$

A (gửi)	B (nhận)
Choose private key $K_{priA} = \alpha_A$ Compute $K_{pubA} = \alpha^{aA} \bmod p = bA$ $bB \leq B$ $k_{AB} = bB^{aA} = \alpha^{aA * aB} \bmod p$ $y = x * k_{AB} \bmod p$	Choose private key $K_{priB} = \alpha_B$ $K_{pubB} = \alpha^{aB} \bmod p = bB$ $A \Rightarrow bA$ $k_{AB} = bA^{aB} = \alpha^{aB * aA} \bmod p$ $A \Rightarrow y$ $x = y * k_{AB}^{-1} \bmod p$

Bài tập 1: Trong hệ mật mã Elgamal, lấy $p = 5987$, $\alpha = 2$, $a = 913$, $k = 1647$.

Hãy mã hóa bản rõ $x = 122$ và giải mã ngược lại kết quả đó.

- Bước 1: Tạo khóa

$p = 5987$, $Z_p = \{0, \dots, 5988\}$; $\alpha = 2 \in Z_p^*$ (TM), $a = 913 \in \{2, 3, \dots, p-2\}$ (TM)

Tính $\beta = \alpha^a \bmod p = 2^{913} \bmod 5987 = 4087$. Theo thuật toán bình phương và nhân có $x = 2, k = 913 = 1110010001, n = 5987$ ta có bảng sau.

b[i]	p=p*p	p=p (mod n)	p=p * x	p=p (modn)
1	1	1	2	2
1	4	4	8	8
1	64	64	128	128
0	16384	4410	-	4410
0	1944810	2324	-	2324
1	5400976	702	1404	1404
0	1971216	1493	-	1493
0	2229049	1885	-	1885
0	3553225	2934	-	2934
1	8608356	5037	10074	4087

$$\Rightarrow K_{\text{pub}} = (p, \alpha, \beta) = (5987, 2, 4087) \quad K_{\text{pri}} = (a) = (913)$$

- Bước 2: Mã hóa bản rõ $x = 122$ với $K_{\text{pub}} = (p, \alpha, \beta) = (5987, 2, 4087)$

$$k = 1647 \in Z_{p-1} \text{ (TM)}$$

Ta có: $e_{K_{\text{pub}}}(x, k) = (y_1, y_2)$ với y_1, y_2 thỏa mãn:

$y_1 = \alpha^k \bmod p = 2^{1647} \bmod 5987 = 955$ Theo thuật toán Bình phương và nhân với $x=2, k=1647=11001101111, n=5987$ ta có bảng sau:

b[i]	p=p*p	p=p(mod n)	p = p * x	p = p(mod n)
1	1	1	2	2
1	4	4	8	8
0	64	64	-	64
0	4096	4096	-	4096
1	16777216	1642	3284	3284
1	10784656	2069	4138	4138
0	17123044	224	-	224
1	50176	2280	4560	4560
1	20793600	749	1498	1498
1	2244004	4866	9732	3745
1	14025025	3471	6942	955

$$y_2 = x\beta^k \bmod p = 122 * 4087^{1647} \bmod 5987 = ((122 \bmod 5987) * (4087^{1647} \bmod 5987)) \bmod 5987 = (122 * 129) \bmod 5987 = 3764$$

Theo thuật toán Bình phương và nhân tính $4087^{1647} \bmod 5987$ với $x=4087$, $k=1647=11001101111$, $n=5987$ ta có bảng sau:

b[i]	p=p*p	p=p(mod n)	p = p * x	p = p(mod n)
1	1	1	4087	4087
1	16703569	5826	23810862	563
0	316969	5645	-	5645
0	31866025	3211	-	3211
1	10310521	907	3706909	956
1	913936	3912	15988344	3054
0	9326916	5157	-	5157
1	26594649	395	1614365	3862
1	14915044	1427	5832149	811
1	657721	5138	20999006	2597
1	6744409	3047	12453089	129

Vậy bản mã $Y = (y_1, y_2) = (955, 3764)$

- Bước 3: Giải mã $Y = (y_1, y_2) = (955, 3764)$ với $K_{pri} = (a) = (913)$

$$\begin{aligned}
 d_{K_{pri}}(y_1, y_2) &= y_2(y_1^a)^{-1} \bmod p = 3764 * (955^{913})^{-1} \bmod 5987 \\
 &= (3764 \bmod 5987 * (955^{913})^{-1} \bmod 5987) \bmod 5987 \\
 &= (3764 \bmod 5987 * (955^{913} \bmod 5987)^{-1} \bmod 5987) \bmod 5987 \\
 &= (3764 * 129^{-1} \bmod 5987) \bmod 5987 = (3764 * 3388) \bmod 5987 = 122 \\
 \Rightarrow \text{Bản rõ } X &= 122
 \end{aligned}$$

Theo thuật toán Bình phương và nhân tính $955^{913} \bmod 5987 = 129$ với $x=955$, $k=913$, $n=5987$

b[i]	p=p*p	p=p(mod n)	p = p * x	p = p(mod n)
1	1	1	955	955
1	912025	2001	1910955	1102
1	1214404	5030	4803650	2076
0	4309776	5123	-	5123
0	26245129	4108	-	4108
1	16875664	4298	4104590	3495
0	12215025	1545	-	1545
0	2387025	4199	-	4199
0	17631601	5873	-	5873

1	34492129	1022	976010	129
---	----------	------	--------	-----

Theo thuật toán Euclide mở rộng tính $129^{-1} \bmod 5987$ với $r_0 = 5987$, $r_1 = 129$, $r_i = r_{i+1} * q_{i+1} + r_{i+2}$, $s_0 = 1$, $s_1 = 0$, $s_i = s_{i-2} - q_{i-1} * s_{i-1}$, $t_0 = 0$, $t_1 = 1$, $t_i = t_{i-2} - q_{i-1} * t_{i-1}$. Thuật toán được biểu diễn qua bảng sau:

Bước	r_i	q_{i+1}	r_{i+1}	r_{i+2}	s_i	t_i
0	5987	46	129	53	1	0
1	129	2	53	23	0	1
2	53	2	23	7	1	-46
3	23	3	7	2	-2	93
4	7	3	2	1	5	-232
5	2	2	1	0	-17	789
6	1				56	-2599

$$\Rightarrow 129^{-1} \bmod 5987 = (-2599) \bmod 5987 = -2599 + 5987 = 3388$$

Bài tập 2: Cho hệ mật mã ElGamal có $p = 83$, $\alpha = 5$ là một phần tử nguyên thủy của Z_p^* , $a = 71$ (phần tử bí mật mà người nhận chọn). Hãy tìm khóa công khai K_{pub} và khóa bí mật K_{pri} của hệ mã trên.

Cho $k = 47$. Hãy mã hóa bản rõ $x = 23$ và giải mã ngược lại kết quả đó.

- Tạo khóa:

$p = 83$ là một số nguyên tố (TM), phần tử nguyên thủy $\alpha = 5 \in Z_p^*$ (TM)

$a=71 \in \{2, 3, \dots, p-2\}$ (TM) là phần tử bí mật thứ nhất mà người nhận chọn

Tính $\beta = \alpha^a \bmod p = 5^{71} \bmod 83 = 80$. Theo thuật toán bình phương và nhân có $x = 5$, $k = 71 = 1000111$, $n = 83$, khởi tạo $p=1$ ta có bảng sau:

$b[i]$	$p=p*p$	$p=p \bmod n$	$p=p * x$	$p=p \bmod n$
1	1	1	5	5
0	25	25	-	25
0	625	44	-	44
0	1936	27	-	27
1	729	65	325	76
1	5776	49	245	79
1	6241	16	80	80

\Rightarrow Khóa công khai $K_{\text{pub}} = (p, \alpha, \beta) = (83, 5, 80)$. Khóa bí mật $K_{\text{pri}} = (a) = (71)$

- Mã hóa dữ liệu $X = 23$ với $K_{pub} = (p, \alpha, \beta) = (83, 5, 80)$

Chọn $k = 47 \in \mathbb{Z}_{p-1} = \{0, 1, \dots, p-1\}$ (TM)

Ta có: $e_{K_{pub}}(x, k) = (y_1, y_2)$ với y_1, y_2 thỏa mãn:

$y_1 = \alpha^k \mod p = 5^{47} \mod 83 = 62$ Theo thuật toán Bình phương và nhân với $x=5, k=47=101111, n=83$ ta có bảng sau:

b[i]	p=p*p	p=p(mod n)	p = p * x	p = p(mod n)
1	1	1	5	5
0	25	25	-	25
1	625	44	220	54
1	2916	11	55	55
1	3025	37	185	19
1	361	29	145	62

$y_2 = x\beta^k \mod p = 23 * 80^{47} \mod 83 = ((23 \mod 83) * (80^{47} \mod 83)) \mod 83 = (23 * 18) \mod 83 = 82$

Theo thuật toán Bình phương và nhân tính $80^{47} \mod 83 = 18$ với $x=80, k=47=101111, n=83$, khởi tạo $p = 1$ ta có bảng sau:

b[i]	p=p*p	p=p(mod n)	p = p * x	p = p(mod n)
1	1	1	80	80
0	6400	9	-	9
1	81	81	6480	6
1	36	36	2880	58
1	3364	44	3520	34
1	1156	77	6160	18

Vậy bản mã $Y = (y_1, y_2) = (62, 82)$

- Giải mã Giải mã $Y = (y_1, y_2) = (62, 82)$ với $K_{pri} = (a) = (71)$

$$\begin{aligned}
 d_{K_{pri}}(y_1, y_2) &= y_2(y_1^a)^{-1} \mod p = 82 * (62^{71})^{-1} \mod 83 \\
 &= (82 \mod 83 * (62^{71})^{-1} \mod 83) \mod 83 \\
 &= (82 \mod 83 * (62^{71} \mod 83)^{-1} \mod 83) \mod 83 \\
 &= (82 * 18^{-1} \mod 83) \mod 83 = (82 * 60) \mod 83 = 23 \\
 &\Rightarrow \text{Bản rõ } X = 23
 \end{aligned}$$

Theo thuật toán Bình phương và nhân tính $62^{71} \bmod 83 = 18$ với $x=62$, $k=71=1000111$, $n=83$, khởi tạo $p=1$ ta có bảng sau:

$b[i]$	$p=p*p$	$p=p(\bmod n)$	$p = p * x$	$p = p(\bmod n)$
1	1	1	62	62
0	3844	26	-	26
0	676	12	-	12
0	144	61	-	61
1	3721	69	4278	45
1	2025	33	2046	54
1	2916	11	682	18

Theo thuật toán Euclide mở rộng tính $18^{-1} \bmod 83 \equiv (-23) \bmod 83 = -23+83 = 60$ với $r_0 = 83$, $r_1 = 18$, $r_i = r_{i+1} * q_{i+1} + r_{i+2}$, $t_0 = 0$, $t_1 = 1$, $t_i = t_{i-2} - q_{i-1} * t_{i-1}$. Thuật toán được biểu diễn qua bảng sau:

Bước	r_i	q_{i+1}	r_{i+1}	r_{i+2}	t_i
0	83	4	18	11	0
1	18	1	11	7	1
2	11	1	7	4	-4
3	7	1	4	3	5
4	4	1	3	1	-9
5	3	3	1	0	14
6	1				-23

Vậy bản mã là $X = 23$

Bài kiểm tra

Đề 1:

Cho hệ RSA lấy $p = 31$, $q = 41$, $b = 71$.

- Hãy tìm khóa công khai K_{pub} và khóa bí mật K_{pri} của hệ mã trên.
- Thông điệp được viết bằng tiếng anh, người ta dùng một hàm chuyển đổi các ký tự thành các số thập phân có hai chữ số như sau:

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Ví dụ xâu ABC được chuyển thành 00 01 02 và sau đó cắt thành các số có 3 chữ số 000 (=0) và 102 để mã hóa. Bản mã thu được là 1 tập các số $\in \mathbb{Z}_n$. Hãy thực hiện mã hóa xâu $P = \text{"ACTION"}$.

Đề 3:

Cho hệ mật mã ElGamal có $p = 1187$, $\alpha = 79$ là một phần tử nguyên thủy của \mathbb{Z}_p^* , $a = 113$ (phần tử bí mật mà người nhận chọn).

- Hãy tìm khóa công khai K_{pub} và khóa bí mật K_{pri} của hệ mã trên.
- Thông điệp được viết bằng tiếng anh, người ta dùng một hàm chuyển đổi các ký tự thành các số thập phân có hai chữ số như sau:

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Ví dụ xâu ABC được chuyển thành 00 01 02 và sau đó cắt thành các số có 3 chữ số 000 (=0) và 102 để mã hóa. Bản mã thu được là 1 tập các số $\in \mathbb{Z}_n$. Cho $k = 15$,
Hãy mã hóa bản rõ $M = \text{"SERIUS"}$.